

Čís. 3767.

Při žalobě dle ř. 37 nepřesahuje hodnota předmětu rozepře výši pohledávky, pro niž byla vedena exekuce. Nezáleží na tom, že odvolací soud ocenil předmět sporu výše (§ 500 c. ř. s.).

(Rozh. ze dne 24. dubna 1924, Rv I 155/24.)

Proti exekuci zabavením, uschováním a prodejem movitostí ku vydobytí pohledávky 546 Kč vznesla žalobkyně žalobu dle ř. 37 ex. ř., tvrdíc právo vlastnické ku zabaveným předmětům. **Procesní soud první stolice** uznal podle žaloby, **odvolací soud** rozsudek potvrdil a ocenil předmět sporu na 3.000 Kč. **Nejvyšší soud** odmítl dovolání žalovaného.

D u v o d y:

Podle §§ 57 a 54 odstavec druhý j. n. je hodnota tohoto sporu rovna nejvýše pohledávce, pro niž zástavní právo bylo zřízeno (sr. též judikát čís. 242 uveř. v úř. sbírce býv. víd. nejv. s. pod čís. 1674). Tato pohledávka nedosahuje však ani 1000 Kč, pročež je dovolání dle ř. 502 c. ř. s. nepřipustným a musilo býti jako takové odmítnuto dle ř. 507 c. ř. s.

Čís. 3768.

Zaměstnanec na zabraném velkém majetku pozemkovém nemůže se domáhati zajištění svých pensijních (zaopatřovacích) požitků vkladem zástavního práva na velkém majetku pozemkovém.

(Rozh. ze dne 24. dubna 1924, Rv I 177/24.)

Žalobce byl úředníkem na panství žalovaného a byl dán dne 1. ledna 1920 do pense s výslužným ročních 12.000 Kč, spolužalující manželce žalobcově pak přírčen pro případ smrti žalobce nárok na výslužné 6.000 Kč. Majetek žalovaného byl zabrán. Žalobu, by žalovaný majitel byl uznán povinným zajistiti knihovně nárok žalobců na svých nemovitostech, **oba nižší soudy** zamítly, **odvolací soud** z těchto **důvodů**: Jak odvolatelé, tak i soud první jsou toho názoru, že způsob, jakým zajištění nároků státi se má, není v zákoně stanoven a že tedy i knihovní zajištění je přípustné. Kdežto však první soud je toho náhledu, že způsob, jakým zajištění státi se má, oprávněni jsou voliti si žalobci, tvrdí odvolatelé, že způsob zajištění určiti má sám soud. Avšak oba názory jsou mylné, neboť zákon ze dne 12. února 1920, čís. 118 sb. z. a n., přesně stanoví způsob, jakým zajištění se má státi. V ř. 3 praví tento zákon, že povinností osob, hospodařících na zabraném majetku, jest dostatečně zajistiti pensijní a jiné zaopatřovací požitky, **zvláště** zřízenými fondy a dotacemi fondů samostatně účetně vykazovaných. Slovo »zvláště« nemá významu »mimo jiné«, nýbrž »zvláště k tomu

účelu zřízenými«. Že zákon má na mysli zajištění jen takovými fondy, plyne i z §u 18 (4) téhož zákona, kde se stanoví, že fondy podle §u 3 musí být uloženy se sirotčí jistotou a vázány (vinkulovány), plyne to i z ustanovení §u 40 vládního nařízení ze dne 8. února 1923, čís. 29 sb. z. a n., dle něhož se souhlasem ministerstva sociální péče a Státního pozemkového úřadu mohou být fondy, zřízené podle §u 3 zákona ze dne 12. února 1920, čís. 118 sb. z. a n. a §u 74 zákona náhradového ze dne 8. dubna 1920, čís. 329 sb. z. a n., převedeny na fond zřízený dle citovaného vládního nařízení čís. 29 z roku 1923. Bylo tedy úmyslem zákonodárce, by k zajištění pensijních nároků zřizovány byly jen takové fondy, které po převzetí zabraného majetku snadno převedeny by být mohly na fond všeobecný, zřízený dle onoho vládního nařízení pro zaopatření zaměstnanců velkostatků, poněvadž pak z tohoto všeobecného fondu vypláceti se budou důchody na místě dřívějšího zaměstnatele. Knihovní zajištění požitků pensijních a nároků je tedy dle zákona vyloučeno, neboť by jím přebírání zabraného majetku bylo jen ztěžováno. Žalobci domáhají se však nyní jedině knihovního zajištění svých nároků, které je nepřipustné a musila být proto žaloba již z tohoto důvodu zamítnuta. I kdyby však byli žalobci setrvali na svém doplněném žádání žalobním, nebylo by bývalo možno ani v tomto případě žalobě vyhověti, poněvadž navrhovaný způsob zajištění byl nepřesným a neurčitým, jak již první soud správně odůvodnil. Nároku odvolatelů, že podmínkou požadování zajištění pensí jest jen, by pozemkový majetek byl zabrán, nutno přisvědčiti. To plyne z první věty zákona čís. 118 z r. 1920. Byl-li zabráný majetek již převzat, vyplácení pensí nastává již z fondu zřízeného na základě vládního nařízení čís. 29 ai 1923.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání žalobců, uplatňující dovolací důvod §u 503 čís. 4 c. ř. s., není opodstatněným. O způsobu, jakým státi se má zajištění pensijních a jiných zaopatřovacích požitků, ať činných, ať pensionovaných zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém, ustanovuje § 3 zákona ze dne 12. února 1920, čís. 118 sb. z. a n., že tak státi se má zvláště (k tomu účelu) zřízenými fondy a dotacemi fondů samostatně účetně vykazovaných. Tento zákonný předpis nebyl dotčen ustanoveními §u 74 zákona ze dne 8. dubna 1920, čís. 329 sb. z. a n., ani ve znění původním, ani ve znění zákona ze dne 13. července 1922, čís. 220 sb. z. a n., neboť předpisy tyto netýkají se způsobu zajištění pensijních nebo jiných zaopatřovacích požitků zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém, nýbrž stanoví pouze, kdo povinen jest tyto požitky dále platiti, zajistiti a zlepšovati. Z toho plyne správnost názoru soudu odvolacího, že předpisem §u 3 zákona ze dne 12. února 1920, čís. 118 sb. z. a n., jest stanoveno, jakým způsobem zajištění pensijních požitků žalobců státi se má, a nesprávnost názoru odvolatelů, že zajištění toto také vkladem zástavního práva na velký majetek pozemkový jest přípustno. Okolnost, že zákon ze dne 8. dubna 1920, čís. 329 sb. z. a n., v §u 50 mluví mezi jiným také o přikázání nároku ze smluv služebních a zaopatřovacích

z uhražovacího kapitálu za velký majetek pozemkový v pořadí knihovního zápisu, na tom ničeho nemění, neboť tento zákonný předpis patrně má na mysli jen ony zaopatřovací požitky zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém, které již dříve, t. j. před platností zákona ze dne 12. února 1920, čís. 118 sb. z. a n., byly knihovně zajištěny. Nelze proto z tohoto ustanovení zákona vyvozovati, že zajištění zaopatřovacích požitků po platnosti onoho zákona také vkladem práva zástavního na velkém majetku pozemkovém státi se může. Správným jest, že žalobci nepatří k osobám, jmenovaným v §u 72 zákona ze dne 8. dubna 1920, čís. 329 sb. z. a n. a že na ně vztahuje se jedině předpis §u 74 tohoto zákona. Ježto však, jak svrchu uvedeno, předpis §u 74 zákona ze dne 8. dubna 1920, čís. 329 (zákon ze dne 13. července 1922, čís. 220 sb. z. a n.) nijak nedotýká se předpisů §u 3 zákona ze dne 12. února 1920, čís. 118 sb. z. a n. o způsobu zajištění zaopatřovacích požitků bývalých zaměstnanců velkého majetku pozemkového a dle tohoto zákonného předpisu zajištění toto zvláště k tomu zřízenými fondy státi se má, jest způsob zajištění pensijních požitků žalobců jimi požadovaný vkladem práva zástavního na velkém majetku pozemkovém nepřipustný a dovolání jejich neodůvodněným.

Čís. 3769.

Mělo-li dle původní smlouvy zboží býti zapláceno při obdržení účtu, dodáno však zboží vadné, jež bylo vráceno a umluveno, že prodávatel vymění je za zboží bezvadné, nezůstala úmluva o placení kupní ceny předem v platnosti i pro novou dodávku.

Zavázal-li se prodávatel, že vadné zboží vymění, jest je povinen dodat až do kupitelova skladiště.

Nebylo-li vadné zboží kupitelem přijato, octl se prodávatel v prodlení a kupiteli přísluší práva čl. 355 obch. zák.

(Rozh. ze dne 24. dubna 1924, Rv I 206/24.)

Žalovaná firma objednala u žalobkyně v listopadu 1921 15 sudů benzínu hotově beze srážky při obdržení účtu k placení ihned s tím, že zboží odvezeno bude ze skladu žalobkyně ve vlastních sudech žalované, touto dodaných. Žalovaná zboží nepřijala, nýbrž je dala žalobkyni k dispozici. Dne 10. ledna 1922 umluvily strany, že žalobkyně nahradí vadné zboží novou dodávkou. Když žalobkyně prodlévala s novou dodávkou, dala jí žalovaná lhůtu do 25. ledna 1922. Žalobkyně však požadovala zaplacení kupní ceny předem a, ježto žalovaná nesouhlasila, domáhala se žalobkyně placení žalobou, již o b a n i ž š í s o u d y vyhověly. N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Oba nižší soudy vycházely z názoru, že úmluvou ze dne 10. ledna 1922, dle níž se žalobkyně za souhlasu žalované zavázala, že vymění